

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1585/2020
10.06.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници тужиоца АА из села ..., ..., чији је пуномоћник Јасна Павловић адвокат из ..., против туженог „МИН ДИВ“ Сврљиг, а.д. Фабрика вијака и делова за шинска возила, Сврљиг, кога заступа Љубомир Ивановић адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и решења о привременом удаљењу са рада, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 98/2019 од 08.01.2020. године, у седници већа одржаној дана 10.06.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 98/2019 од 08.01.2020. године, у делу става првог изреке, у односу на решење туженог којим је тужиоцу отказан уговор о раду.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 98/2019 од 08.01.2020. године, у преосталом делу става првог изреке, у односу на решење о привременом удаљењу тужиоца са рада.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П1 1547/17 од 12.09.2018. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев и поништено је као незаконито решење туженог број ...-.../... од 24.04.2017. године, којим је тужиоцу отказан уговор о раду од 24.06.2002. године и обавезан је тужени да тужиоца врати на радно место у складу са његовом стручном спремом и радним искуством и призна му сва права на раду и по основу рада, почев од 25.04.2017. године до дана враћања на рад. Ставом другим изреке, поништено је као незаконито решење туженог о привременом удаљењу тужиоца са рада број ...-.../... од 07.04.2017. године и обавезан је тужени да тужиоцу призна сва права на раду и по основу рада почев од 07.04.2017. године до 25.04.2017. године. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 105.000,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 98/2019 од 08.01.2020. године, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена је пресуда Основног суда у Нишу П1 1547/17 од 12.09.2018. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 49/2013 - УС, 74/2013-УС, 55/2014, 87/2018 и 18/2020, у даљем тексту ЗПП), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија туженог неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Нема ни битне повреде из става 1. овог члана, јер другостепени суд није неправилно применио одредбу члана 8. ЗПП, а што је могло утицати на доношење правилне и законите одлуке. Наводе ревизије којима се указује да је у другостепеном поступку учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, као и наводе којима се указује да је чињенично стање погрешно и непотпуно утврђено, Врховни касациони суд није ценио, јер се ревизија из ових разлога не може изјавити у смислу члана 407. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог на пословима Решењем туженог број ...-.../... од 07.04.2017. године, тужилац је привремено удаљен са рада због тога што је учинио тешку повреду радне обавезе, односно тешку повреду радне дисциплине и што је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца. Тужиоцу је стављено на терет да је дана 24.03.2017. године, у првој смени, у време поделе топлог obroка у ресторану друштвене исхране, грубо занемарио своје радне обавезе, тако што је вербално напао и тешко вређао пословођу ресторана. Наведеним решењем одређено је да тужиоцу припада накнада зараде за време привременог удаљења са рада у висини од 1/3 основне зараде. Тужиоцу је потом решењем број ...-.../... од 24.04.2017. године, отказан уговор о раду на основу одредбе члана 179. став 2. тачка 1. и став 3. тачка 8. Закона о раду, јер је својом кривицом, поступајући у грубој непажњи, учинио тешку повреду радне обавезе предвиђену одредбом члана 160. став 1. тачка 1. Колективног уговора туженог - неизвршавање и несавесно, неблаговремено и немарно извршавање радних и других обавеза, као и тешку повреду радне дисциплине предвиђену чланом 160. став 2. тачка 8. Колективног уговора - недолично и насилничко понашање запосленог према другим запосленима или трећим лицима на раду или у вези са радом и члана 160. став 22. Колективног уговора туженог - туча и сваки други физички или вербални напад на овлашћено лице послодавца или другог запосленог, а поношање туженог је оцењено као такво да не може да настави рад код послодавца. У образложењу решења о отказу уговора о раду наведено је да је тужиоцу пре доношења решења достављено упозорење о постојању отказног разлога са роком за изјашњење на наводе из упозорења од осам дана. Међу странкама је неспорно да је упозорење тужиоцу уредно уручено, да се тужилац дана 13.04.2017. године изјаснио на наводе из упозорења, с тим да током поступка није истицао да евентуално у упозорењу нису наведени исти отказни разлози који су наведени у решењу о отказу уговора о раду.

По оцени нижестепених судова тужени није доказао да је тужилац спорном приликом учинио повреду радне обавезе и радне дисциплине, због којих не може да настави рад код послодавца. Нижестепени судови су заузели становиште да се радња тужиоца и његово понашање које је послодавац имао у виду приликом доношења

оспорених решења не могу подвести под отказни разлог из члана 179. став 2. тачка 1. и став 3. тачка 8. Закона о раду, јер речи које је тужилац критичном приликом упутио пословођи ресторана друштвене исхране нису разлог због којег би се тужиоцу отказао уговор о раду и због којег би тужилац био привремено удаљен са рада.

По оцени Врховног касационог суда, неосновано се ревизијом туженог указује да су нижестепени судови погрешно применили материјално право.

Према одредби члана 185. став 1. Закона о раду уговор о раду отказује се решењем у писменом облику и обавезно садржи образложење и поуку о правном леку.

Одредбом члана 179. став 2. тачка 1. Закона о раду прописано је да послодавац може запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе, да откаже уговор о раду, и то ако несавесно или немарно извршава радне обавезе, док је одредбом става 3. тачка 8. прописано да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца.

У конкретном случају, тужени је тужиоцу отказао уговор о раду на основу решења од 24.04.2017. године, којем је претходило доношење решења о привременом удаљењу са рада од 07.04.2017. године. Оспорено решење о отказу уговора о раду (као и решење о привременом удаљењу са рада које му је претходило) тужени је донео на основу члана 179. став 2. тачка 1. и став 3. тачка 8. Закона о раду, због повреде радне обавезе предвиђене одредбом члана 160. став 1. тачка 1. Колективног уговора туженог - неизвршавање и несавесно, неблаговремено и немарно извршавање радних и других обавеза и тешке повреде радне дисциплине предвиђене чланом 160. став 2. тачка 8. Колективног уговора - недолично и насилничко понашање запосленог према другим запосленима или трећим лицима на раду или у вези са радом и чланом 160. став 22. Колективног уговора туженог - туча и сваки други физички или вербални напад на овлашћено лице послодавца или другог запосленог. У образложењу решења о отказу уговора о раду наведено је да је тужени без основаног разлога, а услед погрешне перцепције везане за поделу топлог obroка, дана 24.03.2017. године вербално напао и тешко вређао пословођу ресторана и његову породицу, чиме је грубо занемарио своје радне обавезе и радну дисциплину и таквим својим недоличним и насилничким понашањем изазвао неред у пословним просторијама туженог, што све погубно делује на радну дисциплину код послодавца, због чега запослени не може да настави рад код послодавца.

С обзиром на наведену садржину побијаног решења о престанку радног односа, по оцени Врховног касационог суда оваква одлука не садржи разлоге који оправдавају доношење одлуке о престанку радног односа. Наиме, оваквом одлуком тужени није извршио конкретизацију одређених повреда радне обавезе и радне дисциплине (осим кроз одређивање времена и места и оквирног одређивања начина извршења повреда на које се позива), односно одлука не садржи податке на основу којих би се могле идентификовати радње повреде радне обавезе и радне дисциплине и оценити њихово постојање, те постојање материјално-правних претпоставки законитости доношења решења о престанку радног односа, из ког разлога је одлука туженог незаконита. Наиме, наводи у решењу о отказу уговора о раду су неодређени и паушални. Пре свега, тужени не наводи коју је конкретно повреду радне или друге обавезе тужилац учинио и у чему се та повреда огледа, односно коју своју обавезу је тужилац грубо занемарио

што би било од значаја код утврђивања постојања отказног разлога, већ се само паушално позива на повреду радне обавезе предвиђене одредбом члана 160. став 1. тачка 1. Колективног уговора туженог, односно неизвршавање и несавесно, неблаговремено и немарно извршавање радних и других обавеза. Оспореним решењем о отказу уговора о раду тужиоцу се ставља на терет и да је учинио тешку повреду радне дисциплине предвиђену чланом 160. став 2. тачка 8. Колективног уговора - недолично и насилничко понашање запосленог према другим запосленима или трећим лицима на раду или у вези са радом и члана 160. став 22. Колективног уговора туженог - туча и сваки други физички или вербални напад на овлашћено лице послодавца или другог запосленог. Међутим, пропуштено је да се наведе тачан опис конкретне догађаја како би се проценило да ли је у питању недолично и насилничко понашање које може да доведе до отказа, јер свака повреда радне дисциплине аутоматски не значи и отказивање уговора о раду, није наведено ни у којој мери је такав акт тужиоца нарушио амбијент рада, организацију или процес рада код послодавца, нити су наведени разлози због којих тужилац који се вербално сукобио са пословођом ресторана не може да настави даљи рад код туженог. Осим тога, тужени у решењу о отказу уговора о раду указује на склоност тужиоца ка таквом понашању, због чега је, како се наводи, послодавац у прошлости блажим мерама покушао да утиче на понашање тужиоца. Међутим, овакве своје тврдње тужени није поткрепио доказима те није утврђено да је тужилац раније био кажњаван од стране туженог због непоштовања радне дисциплине или насилничког понашања.

Имајући у виду да је приликом доношења решења о отказу уговора о раду учињено више пропуста у поступку доношења решења, те да суд у току поступка није утврдио да је постојао основ за престанак радног односа, управо због тога што је образложење решења паушално и не садржи све елементе на основу којих би се могло утврдити да постоји основ за отказ уговора о раду тужиоцу, правилно су нижестепени судови поништили предметно решење туженог о отказу уговора о раду као незаконито и туженог применом одредбе члана 191. Закона о раду обавезали да тужилац врати на рад и да му призна му сва права на раду и по основу рада.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Чланом 441. Закона о парничном поступку прописано је да је ревизија дозвољена у парницама о споровима о заснивању, постојању и престанку радног односа. С обзиром да решење о привременом удаљењу са рада тужиоца нема карактер решења о престанку радног односа, ревизија против одлуке о законитости таквог решења није дозвољена, у смислу члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП.

Из наведених разлога, на основу члана 413. ЗПП, одлучено је као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић